

NOTAT

Opsamling af evalueringer af frikommuneforsøg på beskæftigelses- og sygedagpengeområdet

24 januar 2023

J. Nr. 23/00601

APOC 2 / ams

Frikommuneforsøg II – konklusioner af kommunernes egne evalueringer

Siden 2016 har alle 11 kommuner i region Nordjylland (Aalborg, Rebild, Morsø, Vesthimmerland, Frederikshavn, Læsø, Jammerbugt, Thisted, Brønderslev, Hjørring, Mariagerfjord) været en del af et frikommunenetværk ved navn *En mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats* under ordningen Frikommuneforsøg II.

Der har været et andet frikommunenetværk ved navn *En plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren*. Netværket omfatter Allerød, Ballerup, Fredensborg, Frederikssund, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør og Hillerød Kommuner.

Ordningen med Frikommuneforsøg II er udløbet, men en række af forsøgene er blevet forlænget på bekendtgørelsesniveau med hjemmel i forsøgsbestemmelsen i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats frem til udgangen af 2023.

I 2022 har de deltagende kommuner indsendt evalueringer af forsøgene under Frikommuneforsøg II på beskæftigelses- og sygedagpengeområdet til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Evalueringerne er udarbejdet af kommunerne selv for perioden 2021-2022. I skemaet nedenfor ses en oversigt over forsøgenes titel, indhold, hvilke kommuner der har deltaget og konklusioner fra evalueringer af forsøgene for perioden 2021-2022. Evalueringerne fra frikommunerne selv viser, at forsøgene har medført positive ændringer, herunder en administrativ lettelse i sagsbehandlingen, tidsmæssige besparelser for kommunen, større gennemsigtighed i samarbejdet med borgeren og en mere individuel indsats efter borgerens behov.

Forud herfor blev der foretaget en ekstern evaluering fra 2020 af frikommuneforsøgene, som Beskæftigelsesudvalget har modtaget. Evalueringen viser, at forsøgene har skabt større tilfredshed blandt borgere og medarbejdere. Medarbejderne oplever, at deres arbejde er blevet mere fagligt funderet, mindre administrativt tungt og mere motiverende. Desuden peger evalueringen på, at enkelte forsøg har medført en økonomisk besparelse for kommunerne.

Tabel 1

Frikommuneforsøg II – kommunernes egne konklusioner af evalueringer

Forsøgets titel	Kommuner	Hvad indebærer forsøget	Kommunernes egne konklusioner
Rehabiliteringssteams og fritagelse for rekvirering af lægeattest	Aalborg, Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Læsø, Mariagerfjord, Morsø, Rebild, Thisted og Vesthimmerland	<p>I forsøget har kommunerne kunne undlade at indhente lægefaglig dokumentation i form af den obligatoriske lægeattest LÆ 265 i sager der skal behandles i rehabiliteringsteamet vedr. ressourceforløb, fleksjob og førtidspension samt jobafklaringsforløb, såfremt borgerens sag vurderedes tilstrækkeligt sundhedsfagligt be-lyst.</p> <p>Kommunerne har herudover haft mulighed for at undlade at forelægge borgernes sag for rehabiliteringsteamet ifm. med overgang fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb (JAF)</p>	<p>Evalueringen viser, at forsøget har medført en administrativ lettelse, som ikke har påvirket kvaliteten af sagsbehandlingen. For begge dele af forsøget gælder, at ressourcerne er anvendt til at arbejde beskæftigelsesrettet i sagerne.</p> <p>Borgerne har oplevet kortere ventetid på, at en sag kan forelægges rehabiliteringsteamet.</p> <p>Samtidigt er det oplevelsen, at de tilbud og indsatser, der inden forsøget sædvanligvis blev peget på af rehabiliteringsteamet, herunder fx de kommunale sundhedstilbud og muligheden for socialpsykiatriske indsatser, er velkendte indsatser for sagsbehandlerne både på sygedagpengeområdet og i jobafklaringsforløbene, hvorfor borgeren vejledes om disse i samme omfang som tidligere.</p>
Forlængelse af ressourceforløb	Frederikshavn og Læsø	Med forsøget er der mulighed for at forlænge ressourceforløbet uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet i op til 12 måneder for borgere, når tidligere indstilling fra rehabiliteringsteamet ikke er gennemført.	<p>Forsøget har givet en administrativ lettelse for jobkonsulenterne og en positiv oplevelse for borgeren, som finder det rart ikke at skulle for teamet igen, når der allerede er lagt en plan.</p> <p>Der er heri også en økonomisk gevinst ved at sagen kun skal forelægges en gang.</p>
Ledighedsydelse-fritagelse for re- vurdering i 12. måned indenfor 18 måneder	Aalborg, Jammerbugt, Thisted og Rebild	Fritagelse fra § 74 c i lov om aktiv socialpolitik, hvor kommunen skal vurdere om en borger fortsat skal være en del af fleksjobordningen (og modtage ledighedsydelse) efter de har været det i 12 af de seneste 18 måneder.	<p>Evalueringen viser, at regelforenklingen ikke har forlænget sagsforløbene, og at det har medført en administrativ besparelse. Det vurderes, at borgerne er kommet i job ligeså hurtigt eller hurtigere, som borgere uden for forsøget.</p> <p>Forsøget har givet en større gennemsigthed i samarbejdet med borgerne, og borgerne har oplevet at få relevante tilbud på det rette tidspunkt i ledighedsforløbet.</p>
Fleksible rammer for ansættelse med løntilskud i offentlige virksomheder samt dispensation for forudgående ledighed for ansættelse som jobrotationsvikar.	Aalborg, Frederikshavn, Jammerbugt og Læsø	Med forsøget dispenseres for krav om forudgående 26 ugers ledighed i forbindelse med ansættelse med løntilskud i offentlige virksomheder samt ansættelse som jobrotationsvikar i offentlige og private virksomheder.	<p>Ift. fleksible rammer for ansættelse med løntilskud, har der ikke har været et stort behov for forsøget, da de almindelige lovgivningsmæssige rammer er tilstrækkelige til at iværksætte løntilskud ved offentlige arbejdsgivere tidligt i et ledighedsforløb.</p> <p>Ift. fleksible rammer for ansættelse som jobrotationsvikar, har det været hensigtsmæssigt at dispensere fra kravet om 6 måneders forudgående ledighed, da personer med kortere ledighed har god gavn af ordningen.</p>

Ingen mindstekrav til opfølgning for førtidspensionister i løntilskud	Vesthimmerland	Forsøget handler om at kunne lave opfølgning ift. førtidspensionister, der er ansat i job med løntilskud hvert 2½. år i stedet for hvert år. Dvs. at der med forsøget laves færre opfølgninger.	Virksomhedskonsulenterne i kommunen vurderer, at forsøget kan spare tid for dem. De frigjorte ressourcer er anvendt på opfølgning på borgere ansat i fleksjob, hvor der kunne bruges yderligere ressourcer på fastholdelse i fleksjob. Der vurderes ikke at være behov for hyppig opfølgning, hvorfor opfølgning hver 2 ½ år vurderes tilstrækkeligt og vil give den kvalitet og sikkerhed for borgere der er brug for, da borger og virksomhed altid kan bede om en opfølgning ved behov.
Formkrav ved lovpligtige samtaler, herunder hyppighed, form mv.	Aalborg, Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Læsø, Mariagerfjord, Morsø, Rebild, Thisted og Vesthimmerland.	Forsøget indebærer, at frikommunerne selv fastlægger rammerne for indholdet af kontaktføløbet, kontaktførm og hyppighed af kontakten evt. i samarbejde med arbejdsløsheds-kassen.	Evalueringen viser, at der er positive erfaringer med forsøget, som bl.a. har givet færre aflyste samtaler og administrative forenklinger og muliggjort en tidlig kontakt til de ledige. Det har også været til gavn for de ledige, da det har frigivet tid til at afholde jobsamtaler med et stort individuelt fokus.
Mikrolån	Aalborg.	Aalborg Kommune har kunnet tilbyde ledige med en realistisk forretningsidé og evner for iværksætteri et mikrolån til opstart af en virksomhed. Forsøget er blevet tilbudt jobparate kontakthjælpsmodtagere og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere.	Evalueringen viser, at Aalborg Kommune har positive erfaringer med forsøget, men der har været meget få deltagere (14 borgere i alt) med og været en række administrative udfordringer. Det skyldes, at borgerne har skulle oprette en erhvervs-konto for ikke at blive trukket i ydelse og oprettelse af en erhvervs-konto i bankerne har trukket ud og taget lang tid.
Psykologbehandling i jobcentrene	Jammerbugt og Thisted	Forsøget, der er et tværministerielt forsøg mellem BM og Sundhedsministeriet, går ud på, at jobcenteret ud fra en konkret vurdering kan tilbyde psykologbehandling til personer, der modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, hvis sygedagpenge-modtageren har vanskeligt ved at få dækket sit behandlingsbehov gennem eksisterende behandlingstilbud.	Evalueringen viser, at forsøget har bidraget positivt til borgernes vej mod beskæftigelse, idet de hurtigt har fået den rette hjælp. Den eksterne psykiater er afgørende sparring for psykologen, da denne bidrager til at visitationen sker korrekt og effektivt. Samlet set vurderes det, at den tværfaglige indsats bidrager med færre gensygemeldinger.
Fleksibilitet i tilrettelæggelsen af opfølgningssamtaler	Jammerbugt og Thisted	Formålet med forsøget var at udvikle en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang, plan og indsats for den enkelte borger og dermed skabe en positiv effekt på borgers oplevelse af forløbet, det tværgående samarbejde og en effektiv tilrettelæggelse af indsatsene.	Evalueringen viser, at forsøget har givet positive borgeroplevelser og styrket det tværgående samarbejde og en smidig tilrettelæggelse af indsatsen.

Kilde: Kommunernes egne evalueringer, 2022.